

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Stanisława Staszica w Łomży

**Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły
na rok 2023/2024**

Spis treści

Podstawy prawne:.....	3
I. Wstęp.....	4
II Diagnoza opiekuńczo –wychowawcza, profilaktyczna szkoły.....	6
III Założenia pracy wychowawczej szkoły.....	9
IV Model Absolwenta	9
V Cele ogólne:	11
VI Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:.....	12
VII Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:.....	13
VIII Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:	14
IX Działalność profilaktyczna obejmuje:	14
X W roku szkolnym 2023/2024 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:	16
XI Cele szczegółowe:.....	17
XII Metody stosowane do realizacji wyznaczonych celów :.....	19
XIII Struktura oddziaływań wychowawczych	19
XIV Treści wychowawcze	25
XV Ceremoniał szkolny.....	28
XVI Ewaluacja programu.....	28

Podstawy prawne:

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz.1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. poz. 356).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

- Statut szkoły
- Rozporządzenie Ministerstwa edukacji i Nauki z 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1711) – zmiana w zakresie § 13.

I. Wstęp

Wychowanie dzieci i młodzieży to bardzo trudne i odpowiedzialne zadanie. Nikt nie potrafi podać gotowej recepty, jak wychować młodego człowieka, by stał się mądrym, obywatelem swojego kraju. W procesie wychowania najważniejsi są rodzice. To od nich zależy, jakie wartości chcą pielęgnować w swoim dziecku, jakie ukształtować postawy, by móc wychować dobrego człowieka. Ważne jest to, by jemu było dobrze w środowisku, w którym będzie żył, ale także by innym było dobrze z nim.

Dziecko trafia do szkoły i tutaj bardzo ważne jest wychowanie, za które odpowiadają nauczyciele. W myśl zapisów podstawy programowej:

„Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez:

1. Szkolny zestaw programów nauczania;
2. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.”

Szkolny zestaw programów nauczania oraz Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzą spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem każdego wychowawcy i nauczyciela, ale także rodziców, których rola jest niezwykle istotna w procesie tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, poprzedzony diagnozą tych potrzeb. Ważne są również treści, które wynikają z potrzeb lokalnego środowiska. Najważniejszą kwestią jest poczucie bezpieczeństwa, stworzenie klimatu, który będzie sprzyjał nauce i pracy. Istotą programu jest dążenie do ukształtowania postaw uczniów, które cechuje: kultura osobista, odpowiedzialność, kreatywność, empatia, koleżeństwo, szacunek do drugiego człowieka, komunikatywność.

Program obejmuje treści i działania zarówno o charakterze wychowawczym jak i profilaktycznym, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Podstawą do planowania działań profilaktycznych, wychowawczych, edukacyjnych i informacyjnych **jest diagnoza**, na podstawie której dokonano oceny sytuacji wychowawczo-profilaktycznej.

Przygotowując program wychowawczo profilaktyczny skupiliśmy się na dwóch filarach. Jednym z nich są obowiązujące akty prawne, drugim przeprowadzona diagnoza sytuacji naszych uczniów w różnych aspektach. Dokonana została również analiza mocnych i słabych stron szkoły we wszystkich dziedzinach.

Szczególnie istotne artykuły Ustawy Oświatowej dotyczą: definicji wychowania, zakresu działań w sferze dydaktycznej, opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej, powinności nauczycieli, rodziców i innych pracowników szkoły.

Poniżej przytaczamy brzmienie poszczególnych artykułów w/w ustawy

Art. 1 pkt 3 wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;

Art. 1 pkt 12 wzmacnianie kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym

Art. 5. Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Art. 1 pkt 21 Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych;

Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz

2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Doprecyzowując, możemy powiedzieć, że wychowanie to proces wspierania wychowanka w rozwoju angażujący dwie osoby: wychowawcę oraz wychowanka; pozostające w osobowej relacji (których spotkanie oparte jest na poszanowaniu godności osobowej zarówno wychowawcy, jak i wychowanka); □ współdziałające w osiąganiu celów wychowawczych tj. pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej – w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej – społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka; □ Wychowawca odpowiada za tworzenie warunków do rozwoju, zaś wychowanek za korzystanie z istniejących warunków w celu realizacji zadań rozwojowych.

II Diagnoza opiekuńczo –wychowawcza, profilaktyczna szkoły

Program wychowawczy powstał na bazie poprzedniego, obowiązującego do końca roku szkolnego 2022/2023 oraz badań diagnostycznych w zakresie sytuacji: dydaktycznej, opiekuńczej i wychowawczej, badań ankietowych dotyczących istniejących zagrożeń, obserwacji bieżącej sytuacji wychowawczej oraz opinii rodziców wyrażonych poprzez badanie ankietowe.

Z badań wynika, że uczniowie nasi wyposażeni są w wiedzę o zagrożeniach nałogami tj. alkoholizm, niktynizm, narkomania, lekomania oraz uzależnieniami związanymi z korzystaniem z Internetu czy gier komputerowych, nie zawsze jednak stosują w praktyce zasady korzystania z sieci. Zdarza się, że narażają swoje bezpieczeństwo prezentując swój wizerunek, czy ujawniając swoje dane osobowe.

Należy jeszcze wspomnieć o czynnikach wpływających na rozwój społeczny i kulturowy naszych uczniów. Do naszej szkoły uczęszczają uczniowie z niepełnosprawnościami różnego typu jak również dzieci przewlekle chore.

Uczniowie nasi poprzez kontakt z tymi osobami mają szansę na integrację, głębsze poznanie trudności z jakimi się borykają, a przez to pełniejszy rozwój emocjonalno – społeczny.

Naszymi uczniami są również dzieci uchodźców z Ukrainy i Czeczenii co pozwala na rozwijanie empatii wobec konieczności emigracji z rodzinnego w wyniku konfliktów zbrojnych.

Wnioski z obserwacji dokonane przez nauczycieli i wychowawców;

- przeprowadzać z uczniami rozmowy nt bezpieczeństwa w szkole, promować zasady bezpieczeństwa,
- motywować uczniów do nauki, rozwijania pasji i zainteresowań, pracy wolontariackiej,
- promować zdrowe nawyki żywieniowe,
- wzmacniać pozytywne zachowania,
- integrować zespoły klasowe,
- budzić akceptację dla osób niepełnosprawnych,
- prezentować skutki korzystania z środków uzależniających- papierosy, alkohol, narkotyki,
- rozmawiać o skutkach i konsekwencjach niewłaściwego zachowania (agresja słowna i fizyczna)

Wnioski pedagoga, psychologa na podstawie obserwacji podczas bieżącej pracy z uczniami:

- brak stosowania przez uczniów zwrotów grzecznościowych i zasad dobrego wychowania,
- częste siłowe rozwiązywanie konfliktów,
- nikłe panowanie nad emocjami (trudności w obszarze kontroli emocji oraz niski zasób wiedzy nt. alternatywnych form rozładowania napięcia emocjonalnego)
- niewłaściwe spędzanie czasu wolnego,
- niewłaściwe gospodarowanie czasem wolnym,
- brak motywacji i niechęć do nauki,
- niskie zaangażowanie w zajęcia dodatkowe,
- nieadekwatne poczucie własnej wartości,

- problemy w radzeniu sobie w sytuacjach życiowych (brak ukształtowanej odporności psychicznej w radzeniu sobie z problemami w codziennych sytuacjach życiowych)
- obniżony nastrój,

Diagnoza wykazała, że problemami wychowawczymi w szkole, które zaliczamy do czynników ryzyka, są:

- niewystarczająca motywacja do nauki, niska samoocena niektórych uczniów,
- obmawianie, obrażanie, wyśmiewanie, (dyskryminacja)
- różne odmiany zachowań agresywnych i przemocy (cyberprzemoc, izolowanie, poniżanie, nękanie, bójki).

Najczęściej występujące negatywne zachowania w szkole:

- używanie niewłaściwego, obraźliwego języka, wulgaryzmy,
- agresywne zachowania wobec innych – krytyka, wyśmiewanie, szydzenie z osób różniących się jakąś cechą,
- niewłaściwe korzystanie z telefonów komórkowych,
- nadużywanie napojów energetyzujących.

Wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego wśród rodziców

W dniach od 20.06.2023 r do 30.06.2023 r została przeprowadzona ankieta skierowana do rodziców uczniów, która miała na celu ustalenie zadań, które będą kontynuowane w programie wychowawczo – profilaktycznym szkoły. Udział w badaniu był dobrowolny i anonimowy.

Większość rodziców biorących udział w badaniu – 65 % chciałoby, aby program wychowawczy opierał się na wartościach ogólnoludzkich (dobro,piękno, prawda,tolerancja). Natomiast 35 % badanych zaznaczyła wartości chrześcijańskie.

W kolejnym badaniu rodzice uczniów zostali zapytani o zagadnienia, które powinny być ujęte w nowym programie wychowawczo – profilaktycznym.

Odpowiedzi przedstawiają się następująco :

- promowanie zdrowego stylu życia - 7%
- propagowanie zasad bezpieczeństwa w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych - 17%
- zapobieganie przemocy rówieśniczej - 34%
- poznawanie zagrożeń związanych z Internetem - 20%

- rozwijanie poczucia tolerancji, szczególnie dla osób niepełnosprawnych i odmiennych kulturowo - 9%
- zapobieganie dyskryminacji na tle narodościowym - 2%
- konsekwencje spożywania napojów energetyzujących -2%
- kształtowanie i wzmacnianie norm zapobiegających zażywaniu środków psychoaktywnych -4%
- inne - 3% (wszystkie powyższe)

Większość respondentów chciałaby, aby przede wszystkim w programie wychowawczo – profilaktycznym zostało ujęte zagadnienie : Zapobieganie przemocy rówieśniczej.

Zdecydowanie większość rodziców – 71% chciałby się włączyć w funkcjonowanie naszej szkoły poprzez współorganizowanie uroczystości klasowych i szkolnych, 23 % badanych deklaruje chęć włączenia się w realizację programu wychowawczego klasy, np. prelekcja dla uczniów na określony temat, zajęcia warsztatowe, konkursy, 6 % ankietowanych wyraża chęć pomocy w opracowaniu dokumentacji szkoły.

III Założenia pracy wychowawczej szkoły

1. Szkoła dba o harmonijny rozwój ucznia, a przede wszystkim o jego kompetencje intelektualne, emocjonalne, społeczne i duchowe.
2. Atmosfera szkoły w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia i higieny sprzyja efektywnej pracy.
3. Stale podnoszone kompetencje kadry pedagogicznej sprzyjają realizacji stawianych zadań.
4. Nauczyciele wspierają wychowawczą rolę rodziny, dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z rodzicami i opiekunami uczniów.
5. Szkoła kształtuje u wychowanków poczucie godności, dumy narodowej i szacunku dla dorobku kultury i tradycji narodowej.

IV Model Absolwenta

Założenia pracy wychowawczej mają na celu ukształtowanie człowieka dojrzałego we wszystkich sferach: fizycznej, intelektualnej, społecznej i duchowej. To człowiek budujący dobre relacje z otoczeniem, odporny na manipulacje i naciski, mający na uwadze dobro wspólne a nie egoistyczne interesy. Kierujący się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności.

Pragniemy aby nasi wychowankowie byli uczciwymi, przyzwoitymi ludźmi, reagującymi na zło i przejawy niesprawiedliwości, obywatelami, mądrymi, ofiarnymi, kompetentnymi w tym co robią i służący Ojczyźnie.

Nasz Absolwent:

- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę narodu i regionu oraz tradycję szkoły,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo–skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
- dba o wygląd,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień),
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

V Cele ogólne:

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

VI Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

VII Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających,

substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

VIII Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkotykami,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego,
- udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej.

IX Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy doświadczyli jakiegokolwiek formy przemocy rówieśniczej czy też przemocy rodzinnej,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji, obniżenia kondycji psychicznej, bądź przejawiających tendencję do zachowań autoagresywnych czy też autodestrukcyjnych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych, profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),

- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

X W roku szkolnym 2023/2024 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, (kształtowanie samoświadomości)
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),

- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

XI Cele szczegółowe:

POZNAWANIE SAMEGO SIEBIE

- pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz ich twórczego wykorzystania,
- pomoc w samopoznaniu i samoocenie,
- inspirowanie dzieci do aktywności twórczej, rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, samorealizacja poprzez twórcze działanie,
- kształtowanie postaw asertywnych,
- przygotowanie dziecka do przyjmowania pochwały i krytyki, do dawania i przyjmowania wsparcia.

WSPÓLDZIAŁANIE

- rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych, nawiązywanie i podtrzymywanie relacji z rówieśnikami, akceptacji siebie i innych, komunikacji, zdolności wykorzystywania własnych mocnych stron,
- wdrażanie do samorządności,
- kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania,
- kształtowanie umiejętności komunikowania się,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i prowadzenia negocjacji,
- integrowanie zespołu klasowego i tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie.

KSZTAŁTOWANIE POSTAW

- przestrzeganie norm społecznych i przepisów prawa,
- poznanie i kultywowanie wartości ogólnoludzkich,
- budowanie postawy tolerancji i poszanowania poglądów innych ludzi,
- budzenie szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego,
- rozbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie,
- uczenie właściwych, bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach,
- kształtowanie kultury życia codziennego.

UMIEJĘTNOŚCI

- poprawne posługiwanie się językiem ojczystym, prezentowanie własnego zdania,
- kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji,
- uczenie umiejętnego i bezpiecznego korzystania z dóbr kultury,
- uczenie asertywności,
- kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie.

PROMOCJA ZDROWIA

- wzmacnianie kondycji i odporności psychicznej,
- doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego,
- kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne,
- rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości,
- propagowanie zdrowego trybu życia, kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych,
- ostrzeżenia przed uzależnieniami takimi jak: narkomania, alkoholizm, nikotynizm, lekomania, uzależnienie od komputera.

INNE

- budowanie zaufania i poczucia bezpieczeństwa,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej i przedsiębiorczości,
- edukacja regionalna,
- edukacja teatralna,
- edukacja czytelniczo-medialna,
- przygotowanie do życia w rodzinie,
- wychowanie komunikacyjne,

- edukacja ekologiczna,
- współdziałanie rodziców z nauczycielami w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych i dydaktycznych szkoły,
- angażowanie rodziców do współorganizowania uroczystości klasowych i szkolnych,
- uwrażliwienie na niesienie bezinteresownej pomocy innym.

XII METODY STOSOWANE DO REALIZACJI WYZNACZONYCH CELÓW:

- mini-wykład, prezentacja,
- pokaz,
- scenki rodzajowe,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna dzieci,
- treningi umiejętności,
- symulacje,
- zajęcia i zawody sportowe
- wycieczki krajoznawcze
- wyjścia do kina, teatru, muzeum
- imprezy klasowe i ogólnoszkolne
- koła zainteresowań
- narady klasowe
- dyskusje
- aranżowanie osobistych doświadczeń i odkryć.
- akcje wolontariatu
- festyny
- projekcje filmowe
- kiermasze charytatywne
- scenki tematyczne
- udział w rekolekcjach

XIII Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych
- działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, w sytuacji kryzysowej uczniów Ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu

Pedagog i psycholog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,

- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć integracyjnych, profilaktycznych.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w: rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami, prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną, Zespołem Wychowawców,
- prowadzi akcje pomocowe dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

XIV Treści wychowawcze

klasy I – III

1. Zapoznanie z obowiązującymi przepisami i regulaminami związanymi z bezpieczeństwem. Kształcenie umiejętności oceniania sytuacji zagrażających zdrowiu lub życiu.
2. Zachowanie szczególnej ostrożności w ruchu drogowym, przestrzeganie przepisów drogowych oraz zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole.
3. Przestrzeganie obowiązujących przepisów i regulaminów związanych z bezpieczeństwem:
  - przepisów ruchu drogowego
  - przepisów przeciwpożarowych.
  - przepisów bhp
  - regulaminu wycieczek pieszych i autokarowych
4. Kształtowanie kultury współżycia i współdziałania w grupie.
5. Kształtowanie właściwej postawy w stosunku do wszystkich uczniów, a w szczególności do osób niepełnosprawnych.
6. Właściwe reagowanie na potrzeby innych, w szczególności osób niepełnosprawnych i niesienie im pomocy.

7. Wdrażanie do używania zwrotów grzecznościowych oraz właściwego nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi. Właściwe zachowanie w miejscach publicznych.
8. Propagowanie zachowań zgodnych z zasadami współżycia społecznego.
9. Przestrzegania umów dotyczących kultury zachowania, języka oraz schludnego wyglądu.
10. Poznanie symboli narodowych, ich znaczenia oraz kształtowanie właściwej postawy w stosunku do nich.
11. Poznanie przeszłości i tradycji naszego miasta i regionu, ojczyzny.
12. Zapoznanie z podstawową wiedzą historyczną na temat symboliki narodowej, z historycznym znaczeniem świąt narodowych, z życiem i twórczością wielkich Polaków.

klasy IV – VIII

1. Poznanie sygnałów alarmowych w szkole, planów ewakuacji.
2. Wskazywanie miejsc, w których należy zachować rozwagę i ostrożność.
3. Rozpoznawanie niebezpieczeństw grożących dzieciom - jak się zachować i jak pomóc w niebezpieczeństwie? Zapoznanie uczniów z procedurami i ich przestrzeganie.
4. Zapoznanie z zasadami bezpiecznego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach.
5. Poznanie zasad współżycia w grupie:
  - zawieranie znajomości
  - zachowanie się na lekcji, na przerwie, w czasie uroczystości szkolnych, na dyskotecę
  - unikanie agresji i rozwiązywanie konfliktów – kształtowanie postawy asertywności
6. Stosowanie zasad zachowania się wobec dorosłych:
  - rodziców i rodziny
  - nauczycieli
  - nieznajomych
7. Stosowanie zasad kulturalnego zachowania się w życiu codziennym.
8. Poznawanie problemów ludzi niepełnosprawnych, chorych i starszych.
9. Rozpoznawanie przyczyn konfliktów na świecie, różnicowanie ludzi – uchodźcy we współczesnym świecie.
10. Poznanie uniwersalnych praw człowieka.
11. Zapoznanie z ceremoniałem szkolnym.
12. Badanie historii i tradycji mojej szkoły, miejscowości, ojczyzny, świata.
13. Poznawanie zwyczajów naszych przodków - tradycje i obrzędy świąteczne w naszych domach, święta narodowe – znaczenie uroczystości w życiu społeczeństwa.

14. Angażowanie uczniów w akcje wolontariatu, pomoc ludziom dotkniętym ubóstwem, chorobą, klęskami żywiołowymi.

Treści dotyczące bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią:

1. Zapoznanie z regulaminami pracowni przedmiotowych,
2. Poznanie zasad bezpiecznego użytkowania sprzętu pracującego z wykorzystaniem energii elektrycznej znajdującego się w naszym codziennym otoczeniu (szkoła, dom).
3. Poznanie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
4. Poznanie zasad bezpiecznej i higienicznej pracy z komputerem,
5. Zdobywanie umiejętności rozpoznawania i odczytywania znaków powszechnej informacji i BHP znajdujących się w najbliższym otoczeniu,
6. Zdobywanie umiejętności stosowania się do znaków i sygnałów stosowanych w wypadku zagrożeń, zapoznanie z zasadami ruchu drogowego
7. Zdobywanie wiedzy i umiejętności posługiwania się Internetem – korzystanie z portali społecznościowych, zawieranie znajomości, ujawnianie danych osobowych, zamieszczanie własnych zdjęć, filmów, korzystanie z gier – stosownych do wieku.
8. Korzystanie z mediów, poznanie ich funkcjonowania i możliwości manipulacji informacjami

Treści wynikające z promowania zachowań prozdrowotnych i zdrowego stylu życia

1. Dostarczanie informacji na temat zgubnych skutków stosowania używek.
2. Pokazanie możliwości zdrowego stylu życia, które daje radość i satysfakcję.
3. Propagowanie uprawiania sportu, jako formy spędzania czasu wolnego.
4. Dostarczenie wiedzy nt. zdrowego odżywiania się.
6. Organizowanie uczniom możliwości uczestnictwa w kulturze (kino, teatr, muzeum).
7. Organizowanie imprez szkolnych oraz wycieczek.

Zadania wynikające z eliminowania zachowań agresywnych wśród uczniów

1. Analiza podejmowanych działań i przewidywanie ich konsekwencji.
2. Rozumienie uczuć i trosk innych osób.
3. Samoakceptacja-postrzeganie siebie w realnym świetle, rozpoznawanie swoich słabych i mocnych stron.

4. Asertywność – reagowanie bez agresji, przedstawianie własnych opinii i odczuć bez narzucania ich innym.

XV Ceremoniał szkolny

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
2. Ślubowanie klas pierwszych
3. Zabawy andrzejkowe
4. Narodowe Święto Niepodległości
5. Mikołajki
6. Wigilia
7. Bal karnawałowy
8. Walentynki
9. Obrzędy wielkanocne
10. Święto 3 Maja
11. Dzień Unii Europejskiej
12. Dzień otwarty szkoły
13. Uroczyste pożegnanie absolwentów.
14. Uroczyste zakończenie roku szkolnego

XVI Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje rada pedagogiczna w porozumieniu z rodzicami i samorządem uczniowskim na podstawie:

- 1) obserwacji i analizy zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów prowadzonej przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga, psychologa i dyrekcję szkoły (wnioski z obserwacji)
- 2) przeprowadzonych wśród uczniów, ich rodziców ankiet.
- 3) diagnoza opiekuńcza, wychowawcza i profilaktyczna kl. I-VIII

